

نام و نام خانوادگی:		برنام خداوند جان و خرد		نام آزمون: پایان نوبت اول	
نام درس: فارسی ۱		علوی		زمان: ۹۰ دقیقه	
پایه تحصیلی: دهم (ریاضی/تجربی/انسانی)		مؤسسه علمی آموزشی علوی		تاریخ برگزاری آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	
ردیف	سؤالات فارسی پایه دهم				
قلمرو زبانی (۷ نمره)					
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) دو دست را تا فراز کَلّه نمایان ساخت. ب) و مکاری از ماسی دینار مغربی می‌خواست. پ) ای مفتخر به طالع مسعود خویش تاثیر اختران شما بگذرد ت) جسمه کوچک جو به آنجا رسید / آن همه هنگامه دریا بدید				
۲	از بین گروه واژگان زیر، غلط‌های املائی را مشخص کنید. «قربابت و خویشی - فنا و نغمه - ضامن و کفیل - لعیمی و فرومایگی - خذلان و خاری - بیغوله و کنج»				
۳	در هر مورد، نادرستی املائی را مشخص کنید و درست آن‌ها را بنویسید. الف) دَلّاک و قِثم در آمدند. هر که در مسلخ گرمابه بود، همه بر بای خواسته بودند. ب) دست معلم از وقب حیوان روان شد. از نیال و قارب به زیر آمده کرده را برآورد. پ) زیرا که در میان دو ضد جمع بود: هم فرقت بود و هم وصلت، هم مهنت بود، هم شادی. ت) و آن‌که غفلت بر احوال وی قالب و عجز در افعال وی ظاهر بود حیران و مدهوش می‌رفت.				
۴	با توجه به متن زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «چون روز شد، گفتمش: در آن چه حالت بود؟ بلبلان را دیدم به نالش درآمده بودند از درخت و کبکان از کوه و قوکان در آب و بهایم از بیشه.» الف) نقش ضمیر پیوسته در متن، چیست؟ ب) در متن، یک مورد نادرستی املائی بیابید و درست آن را بنویسید.				
۵	جدول زیر را کامل کنید. (دوم شخص جمع)				
	فعل	ماضی بعید	ساخت منفی	مضارع مستمر	
	می‌روم				
۶	متن زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. «زیر و زرنگ می‌آمد و می‌رفت. دیگر شعرا کاری به کار او نداشتند. من هم که شاعر نبودم؛ و علاوه بر آن، جوانکی بودم و توی جماعت، بُر خورده بودم.» الف) پیوند «ک» در واژه «جوانک» چه کاربردی دارد؟ ب) نوع «واو» به کار رفته در «زیر و زرنگ» را بنویسید.				
۷	در موارد زیر، نوع حذف را مشخص کنید. الف) هم‌نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم‌نشین بد. ب) گفتیم این شرط آدمیت نیست / مرغ، تسبیح‌گوی و من خاموش				
۸	بیت زیر را براساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. «چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من»				

نام و نام خانوادگی:		برنام خداوند جان و خرد		نام آزمون: پایان نوبت اول	
نام درس: فارسی ۱		علوی		زمان: ۹۰ دقیقه	
پایه تحصیلی: دهم (ریاضی/تجربی/انسانی)		مؤسسه علمی آموزشی علوی		تاریخ برگزاری آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	
ردیف	سؤالات فارسی پایه دهم				بارم
۹	با توجه به شعر زیر، به موارد خواسته شده پاسخ دهید. «نو تنها تر از شجاعت / در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده‌ای / به پلصداری از حقیقت / و صداقت / شیرین‌ترین لبخند / بر لبان اراده نوست» الف) از شعر بالا، گروه اسمی مناسب بیابید و جاهای خالی نمودار را پر کنید. گروه اسمی واپسته / مضاف الیه واپسته / صفت هسته / اسم (۳) (۲) (۱) ب) نهاد را در جمله اول شعر مشخص کنید.				۱ نمره
۱۰	تفاوت معنایی فعل «گشت» را در ابیات زیر بنویسید. الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو <u>گشت</u> / گفتا تو بندگی کن کاو بنده برور آید ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها <u>یکشت</u> / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد				۵ نمره
قلمرو ادبی (۵ نمره)					
۱۱	با توجه به شعر زیر، به سوالات پاسخ دهید. «درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند» الف) دلیل دوست داشتن درختان، از سوی شاعر چیست؟ ب) این دلیل، موجب پیدا شدن کدام آرایه ادبی شده است؟				۵ نمره
۱۲	در بیت زیر، واژه‌ای را که استعاره ساخته است، پیدا کنید و معنای غیرحقیقی یا استعاری آن را بنویسید. «عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت / فتنه‌انگیز جهان، نرگس جادوی تو بود»				۵ نمره
۱۳	یکی از واژه‌های بیت زیر، آرایه «ایهام» دارد؛ آن را بیابید و هر دو معنای آن را بنویسید. «گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم‌اوت رهبر آید»				۷۵ نمره
۱۴	در عبارت زیر، کدام واژه‌ها، سبب پدید آمدن آرایه «سجع» شده است؟ «گفته‌اند که نیکوترین از بهر آن بود که یوسف صدیق، وفادار بود یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود.»				۲۵ نمره
۱۵	در بیت زیر، «مشبه‌به» را بیابید و بنویسید. «برکن زین این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکنند»				۲۵ نمره
۱۶	در هر مورد، معنی کنایی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید. الف) نعره برآورد فلک کرده گر / دیده سیه کرده شده زهره در ب) این مرد پارسی هم دست تنگ بود وسعتی نداشت که حال مرا مرمّتی کند.				۵ نمره
۱۷	در شعر زیر، چند مورد، آرایه «تشخیص» وجود دارد؟ «مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت / و آن را بی‌قدر کرد / که مردنی چنان / غبطه بزرگ زندگانی شد» (۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه				۲۵ نمره
۱۸	از شعر «همای رحمت» بیتی را بنویسید که «شهریار» آن را از شعر «لسان‌غیب»، «حافظ» برگرفته است؟				۵ نمره
۱۹	شعر را کامل کنید. ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد				۵ نمره

نام و نام خانوادگی:		برنام خداوند جان و خرد		نام آزمون: پایان نوبت اول	
نام درس: فارسی ۱		علوی		زمان: ۹۰ دقیقه	
پایه تحصیلی: دهم (ریاضی/تجربی/انسانی)		مؤسسه علمی آموزشی علوی		تاریخ برگزاری آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۰	
ردیف	سؤالات فارسی پایه دهم				
۲۰	آثار «اسرار التوحید» و «سیاست‌نامه» به ترتیب متعلق به چه کسانی است؟				
۲۱	به سوالات زیر، پاسخ دهید. (الف) متن روان خوانی «بیرمرد چشم ما بود» از کدام اثر جلال آل احمد انتخاب شده است؟ (ب) اثر معروف جمال میرصادقی، «دیوار» است یا «اتاق آبی»؟				
قلمرو فکری (۸ نمره)					
۲۲	شاعر در بیت زیر، علت «رنگارنگ بودن» گل را چه چیزی می‌داند؟ «گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ‌های بی‌شمار است»				
۲۳	حدیث «حاسبوا قبل أن تحاسبوا» با کدام یک از عبارات زیر، قرابت معنایی دارد؟ (۱) اگر از بیگانه نایمن شوی زود به مقدار نایمنی، خویش را از وی ایمن گردان. (۲) اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد.				
۲۴	مفهوم عبارت «گندم نمای جو فروش میاس» را بنویسید.				
۲۵	شعر زیر با کدام عبارت عربی ارتباط مفهومی دارد؟ «در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود / از گودال بیرس» (۱) شرف المكان بالمکین. (۲) وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ.				
۲۶	برای هر یک از موارد ستون «الف»، مفهوم مناسب از ستون «ب» انتخاب کنید.				
۲	«الف»		«ب»		
	الف) گفت در این معرکه یکتا منم / تاج سر گلبن و صحرا منم ب) چون بر رقعہ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلّیت چیست. پ) خلف صدق نیاکان هنرور خود بود. ت) ای تو مه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد		۱) جانشین راستین بودن ۲) ناپایداری روزگار ۳) خودبینی و خودبستگی ۴) سنجیدن شایستگی		
۲۷	بیت زیر با کدام عبارت عربی، ارتباط معنایی دارد؟ «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و برده‌ها نماند بگذرد» الف) «الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ» ب) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»				
۲۸	عبارات و ابیات زیر را به فارسی روان برگردانید.				
	الف) لیک چنان خیره و خاموش ملند / کز همه شیرین سخنی گوش ملند				
	ب) بدان کوش که به هر محالی از حال خود بنگردی، که بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.				
	پ) شمشیری که بر گلو تو آمد / هر چیز را در کاینات به دو باره کرد / هر چه در سوی تو حسینی شد / دیگر سو یزیدی				
	ت) در مملکت جو غرش شیران گنشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد				
	ث) گرت هواست که معشوق نگیسلد پیمان / نگاه‌دار سر رشته تا نگه دارد				
	ج) تدبیر برادران برخلاف تقدیر رحمان آمد.				
	ح) چون بغواستیم رفت. ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد.				
	ح) گوزن را رعنا رقم می‌زد. اما در بیرنگ اسب حرفی به کارش بود.				